

دوبیتی ها، ریاضی ها

و غزل های «امام رضا(ع)» بی

سید محمد سادات اخوی

عنوان و نام پدیدآور : عاشق شدن آهوها؛ دویتی‌ها، رباعی‌ها و غزل‌های اما رضوی^(۱)
سیدمحمد ساده‌آخو سیدمحمد

مشخصات نشر : مشهد؛ یمنش (انتشارات آستان قدس رضوی)، ۱۳۹۶

مشخصات ظاهری : ص.

فروست : مشهد؛ یمنش (انتشارات آستان قدس رضوی)، ۱۴۰۱

آهوانه‌ها؛ هشتم
شاملک : ۹۷۸-۹۶۴-۰-۲-۲۶۴۶-۹

وضعیت فهرست‌نویسی : فیبا

موضوع : علی بن موسی^(۲)، امام هشتم، ۹۱۵۳ - ۹۰۳

موضوع : شعر فارسی - قرن ۱۴

موضوع : Persian poetry -- 20th century

موضوع : دویتی‌های فارسی

موضوع : Couplets,Persian

شناسه افزوده : شرکت یمنش (انتشارات آستان قدس رضوی)
شناسه افزوده : شرکت یمنش (انتشارات آستان قدس رضوی)
ردیبلندی کنگره : ۱۳۹۶ع ۲۴الف / ۷۸ PIR8

ردیبلندی دیجیتی : ۸۱/۶۲

شماره کتابشناسی اعلی : ۴۷۷۵۳۰۰

به نشر
انتشارات آستان قدس رضوی

مجموعه آهوانها هشتم

عاشق شدن آهوانها

سید محمد سادات اخوی

حق چاپ محفوظ است.
به نشر (انتشارات آستان قدس رضوی)

قیمت ۱۸۵,۰۰ ریال

دفتر مرکزی | مشهد، بلوار سجاد، خیابان میلاد من.ب. | ۹۱۳۷۵/۴۹۶۹

تلفن و دوستگار | ۰۸۸۹۶۰۴۶۶

دفتر تهران | تلفن و دوستگار | ۰۲۶۵۲۰۰۸

نشانی اینترنتی | www.behnashr.com | پست الکترونیکی | publishing@behnashr.com

به جای مقدمه

مجموعه حاضر، دو بخش دارد:

دوبیتی‌ها و رباعی‌ها

غزل‌ها

دوبیتی‌ها، بخش اول، پراکنده سرایی‌های سال‌های گوناگون عمر من‌اند،
رباعی، اما در کروه‌اند:

کمی از آن‌هاد، دوده، وده شده‌اند

و تعداد فراوانی از ن‌هایک، حوال زائران گوناگون را روایت خواهند کرد، سروده‌هایی
منتشرشده در روزنامه فدای ند.

در میان آثار ادبی ارزشمندی، به دربافت به حضرت علی بن موسی الرضا^(ع) منتشر
شده‌اند، این مجموعه، ناچیر است
آن را به خاطر «شعر بودن» نخوانید فقط عرض ادبی به مولا امام رضا^(ع) است؛
به خاطر همه زیارت‌ها و عنایت‌هایی که در آن تردیده‌اند.

***

از برادرم ایمان شمسایی (سردیر وقت «روزنامه قدیر»، مدیر کنونی مؤسسه
قدس) سپاس‌گزارم که بهانه سروden رباعی‌های زائران شاهد
از برادر سال‌های دورم، سید احمد میرزاده سپاس‌گزارم که پیگیر تقدیم از مجموعه شد.
از همکار بزرگوارشان آقای باقری چیلی سپاس‌گزارم که پیوسته صفحه دندان
همت حقیر تقویت (!) و اثر تقدیم شود.

از شما هم که این کتاب را می‌خوانید، سپاس‌گزارم.
به دعای شما نیازمندم و امیدوارم مولایم حضرت علی بن موسی الرضا^(ع)، تلاش این
مجموعه و کتاب حاضر را بپذیرند.

خاک قدم زائران

سید محمد سادات اخوی

مهرماه ۱۳۹۵

فهرست مفصل

کبوترجان/۲۲

کبوترجان! دلم، لبیزغم شد/۲۷

کبوترجان! وفاداری و «مرد»‌ای!/۲۷

کبوترجان! اگرداری فراغی.../۲۷

دلم را «بام» و «سردر» می‌شناسد/۲۸

کبوترجان! دلی «ناشاد» دارم/۲۸

وت بان! زمان، داری و من، هیچ!/۲۸

کبوتراند شده حال دل من/۲۹

وت بان خبرداری (که امشب)/۲۹

پر، شو، پیراهن تو!/۲۹

کبوترجان! سخیر ابلی اش!/۳۰

کبوترجان! به... دشاد.../۳۰

کبوترجان! که هستی مهمان.../۳۰

کبوترجان! دلم شدم مثل شیشه/۳۱

روز/۳۲

ای کاش که عاشقی پریشان باشم!

زنگ/۳۲

خورشید لب بام سحر، «زانگ تو» است

جان من/۳۲

یک عمر «دلی شکسته» شد مهمانت

ذره/۳۲

گنجشک اسیرنچ و غم رادریاب!

خدام/۳۳

او منتظر کلام و پیغام تو بود

سوانگشت/ ۳۳

ای توشه رازهای من برپشت!

برگرد ۳۵/۵۵

وقتی دل تنگم - از حرم - برگردد ...

۳۵/۴۰

در آینه «زور»، «تان، پیدایم

این م... ۱۶/...

از شهر گل و شهد و عسل آمده است

مُردد ۳۶/۵

این کودک با هوش

گندم ۳۶/۴

پیغام ارادتی (زمدم) دارد

آن زن... ۳۶/...

این صحن و رواق، خانه باور اوست

صاحب ۳۷/

آن دخترکی که - غصه - آبش کرده ...

نهایتو ۳۷/

باید که به دست «لطف» خود، بسپاری

شادمان ۳۷/

مانند کبوتریم و بربام توایم

حضور ۳۹/

آن مرد جوان، مغازه‌ای می‌خواهد

سه باره! ۳۹/

شرمنده شده - دوباره - از روی حرم

دوست ۴۰/

لبخند زده به خادمان، دل مُرده!

رنج/۴

هرچند که ساکت است و کم می خنده ...

دانای/۴

پیراست، ولی کمال علمی دارد

گنج/۴

درگیر شکستن و تلاطم نشود

روم/۴

دُوی تو رفتم و مکرر نروم

شتاب/۴

روزی که زمان بذرد و دیر شوم

ایوان/۲

پیش تو اگر بیه خ «آری» برسم

نامه/۴

ای وای! (اگر که «انتخاب» نکن)

علی/۴ اوار/۳

ای کاش اسیر پیچ و تابم نکنند

مُرد/۵

«مُرده» است! بلی امید دارد برسی

انعکاس/۴

جانان منی و مرد در تبعیدی

امید/۴

بیرون حرم، فرصت پرواز نبود

گذشت/۴

اوقات شریف ما به تکرار گذشت

عید/۴

باطعم خوش نوید، همراهم کن!

طراوت/۴۵

با حال شکسته ام، زیارت، «عید» است

عیدم/۴۶

خوشنودی تو، نجات هر مرد و زن است

مثل هم/۴۶

صحن حرم انت و حضر و ماهی «عید» است

خیر/۴۸

در شوق اجبت دعا، خیری هست

گرد/۴۹

پروانه شدم میان گل - حرم

دل من/۴۹

دلخسته روزگار، یعنی: دل من!

همیشه/۴۹

هر بار اسیر خط پایان شده ام

را/۴۹

اینجاست که فرصتی به گمراه دهند

هونگز/۵۰

مثُل تو - کسی - امید انسان نشود

امیدوار/۵۰

با حسرت « حاجت محال »ی برود

دعا/۵۰

با مهر همیشه ات، دعایی فرما!

صلوات/۵۱

من مانده ام و خدا و ذکر «صلوات»

صلوات/۵۲

بر صحن و روای پُرصفایت صلوات!

شادباش/ ۵۲

هنگام نوید، می‌فرستم صلوات

داندن/ ۵۳

راضی شده‌ام به نوبت بیش و کمتر!

موج/ ۵۴

دریای مرا «ساحل آسانی» نیست

امان/ ۵۵

با مهر تو، روزگارِ انسان آمن است

میزبانی/ ۵۶

ما، چه به بردار و دنیای کسی؟!

عمر/ ۵۷

(باسفره «لط»، «آن»، نـ، گیرشديم

دوم/ ۵۸

تاشوق تو کرده - باز - بو تاب

شوقت/ ۵۹

«باران»، به تسلی دلم، تن ندهد!

نجات/ ۶۰

سرشارِ نیاز، باطن و ظاهر ماست

همسایه/ ۶۱

ایوان طلا، شاهد زخم پر ماست

واسطه/ ۶۲

در پای ضریحت از «خدا» می‌خواهم

انتظار/ ۶۳

تا «زان» و گرم شوق تکرار توانم

پروانه/ ۶۴

او ضاع دلم - دوباره - ناجور شده

ایثار/۵۸

ای چشم! در انتظار آغاز توام!

برگ/۵۸

تا بعض سلام، کار «ایجاز» کند

نامه/۵۸

با قلب سیم - نامه - تقدیم «تو» شد

گفتنت/۵۹

هرچند «رار» را فراموش کنیم

سلامی از دور/۵۹

ای دوست! دل شدم را زیرا

افسوس/۶۰

سرمایه عمرافتہ را باخته ایم

قبول/۶۰

درگاه تو، خانه امان «همه» شد

صبح/۶۰

دوراز حرم تو در دلم، شادی نیست

جای من/۶۰

قربان تو و لطف نهان تو شوم

همه/۶۰

ای ماه! نظاره ات، «جواب» همه است!

نوبت/۶۱

ای کاش مقیم بارگاهی بشوم

تصویر/۶۲

«توفان نشسته» ام که در آینه است

دیدن/۶۲

سررشنده «مهربی کران» مدادند

بنویس! ۶۳

همدردی اشک و آه راهم بنویس!

انتخاب ۶۳

با آنکه دلم شکسته رنج و غم است

تو... به ۶۴

هرچند زیان بغض من، گویا نیست

توضیح ۶۴

مرشار شد از سلام پیغمبر (ص) ... توضیح!

بای/ ۶۴

در رو مُقرّرم ده را دارم و بس!

باز/ ۶۴

draوج گناه، را ته متنه نه

رمضان ۶۵

بی تابیم و شوق «آرزو» نیس، مرا

افطار ۶۵

در حسرت بخشش خدا گریه کنیم

عید رئوف ۶۶

ای صاحب جشن عید، «مولایی» کن!

صلح ۶۶

ای کاش که با دعای تو صلح کنم

خانه ۶۷

پایان شب سیاه ما، «خانه تو» است

دست ۶۷

ماه رمضان، کنار جانان باشیم

دلهم ۶۷

با بارگناه آمدم، کاری کن!

نامه/۶۷

پنهان غبارِ های و هو» یم نکنی

میهور/۶۸

عربان گناهم، آه، تن پوش من است

ملزار/۶۸

یوان که سوّا رینا های من است

کویر/۶۹

درسینه ام آرزوی پنهان دارم

بشناسی/۶۹

کی بوده نگاه «آشنا»، نسیمی؟

بیخش/۷۰

از مردم رو سیاه، بد نام ترم

صبح صحن/۷۱

در دعوت من، نشان «دلشادی» توست

انبوه گره/۷۱

تا پنجره های آرزو باز شود

غم و شادی/۷۱

تاشوق دل شکسته را بال و پریست

گم/۷۱

ای کاش نسیم مشهد و قم بشوم

اشک/۷۲

با اسم تو نشانی ات گریه کنم

فهمیده ها/۷۲

معنای گل و نور و صدای فهمند

اصوار/۷۲

مولایی و باور مرامی دانی

۷۳/ مرد

ای آنکه - نگفته - در درامی فهمی!

نداری / ۷۳

ای کاش که در زمانه، خوارم نکنند

قفل / ۷۳

مولا... مددی! (که «نالامید» م نکنند)

احیا / ۷۳

احیا نشدم (که وقت «پرواز» شود)!

ماه / ۷۴

هر درست راهی، بی مهتابیم

بخت ریا داده / ۷۴

انگار که بخوبی رمز بر شده است

آتشین / ۷۵

از زمزمه های توبه، مأیوس شو

پدرم گفت / ۷۵

می گفت پدر: «به خویش مغروف نشو

مادر / ۷۶

او» بوده که شوق «آستان» م داده

بیم / ۷۷

ژائر شده ام که «رازدار» م باشی

به سویت / ۷۷

ژائر شده ام که انتخابیم باشی

از پایان / ۷۷

بغضم، که میان صحن تو، باز شدم

ما غریبان / ۷۸

هر چند دلم - مدام - دریای غم است

یک جرعه/ ۷۸

سهم همه را نوشته فیض قلمت

بارانی/ ۷۹

غمگینم و شهِر من - مرا - قبر شده

دعای بوته ها/ ۷۹

درباغ حرم، بیه بلیل شده ایم

پنجره رله/ ۸۰

تقویم تو بستان «ایام زاده» است

شادشدن/ ۸۲

وقتی که عنایت به دشمن داشت

رازها/ ۸۲

قربان نیازهای «صبح حرم» ت

دیوینگی/ ۸۲

با «مهر تو» - از خدا - تمثا کردم

ما نند دلت/ ۸۲

مُرد هست دلم، دل مرا احیا کن!

اصالت/ ۸۳

مهر تو به جان خسته ارزانی شد

گوه گشا/ ۸۳

زُوار تو - وقت «زَبَنا!». چشم مه شوند

کی ام؟/ ۸۳

تادر دل من (به «دوست»)، ایمان قوی است

آشهد/ ۸۳

وقتی در باغ «آخرت» باز شود

امیدواران/ ۸۴

ای کاش که در «گفت و شنید» ت بروم

بالاتر/ ۸۵

جز شوق «سلام»، عادتی نیست مرا...

گردنی/ ۸۵

مثل تو - کسی - «لطف نهانی» نکند

گنگیم/ ۸۵

ما، گم شده‌ایم و - بی نشانی - چه کنیم؟!

دام و آرام/ ۸۵

قربان تو و همت «سلمانی» تو!

نام/ ۸۶

درد ابه «آه، آنه» خمین نام شدم

راه/ ۸۶

مهمنانی تو، شوئی فام بحشد

مهرگودکی/ ۸۶

«مهر» نظر تو - بر دلم - حکایت انسا

نیمه شب/ ۸۶

گفتند که: «نیمه شب، بهارِ حرم است

ژائر عاشق/ ۸۷

«کاسب» شده بود و کسب او، «دشت» نداشت...

حال خوش/ ۸۸

با اینکه به «آن گروه» پیوست، نرفت!

از دیدار «دیگر»/ ۸۸

در خاک دلش، گندم «آن خواسته» کاشت

مدافع حرم/ ۸۸

دریا شد و دریای حرم، «ساحل» دید!

آهوى کوچک/ ۸۸

ای کاش خدا، صبر به آهو بدهد!

پدری/۸۹

یک لحظه، خیالت از دلش دور نشد

کم حافظه! ۸۹

از راه، نرنجیده و یادش رفته

ناخَلفَ ۹۰

سوزانده دا مادر و تُب پدرش

کودک من /

در گرمی «تب» بود و در سردی دمی افزید

خاک مادر / ۹۰

در خاک نشست و کاش یادان نکند

فینه / ۹۱

آن گوشه - کنار صحن - مشکی پر من اد

خط پایان / ۹۱

با زهد خودش به مرزا یمان «نرسید»

فروشنده / ۹۱

ده سال شده که با خودش در جنگ است!

شاعر / ۹۲

در یک شب سخت، پشت عمرش که شکست

بازاری / ۹۳

خاموش شده که دست یازی نکند

بازیگر / ۹۳

«او» آمده تا جدا ز مردم نشود

خواستگار / ۹۳

هر چند گذشت و «مجلس سور»، نشد

عارف حق امام / ۹۳

با حفظ «سکوت»، آنچه می خواست، نگفت

۹۴/ ماعز!

سرگرم شد و قول و غزل مانع شد

صعب العلاج ۹۴/

شوق حرم تودر دلش گل کرده

پا به راه ۹۴/

تصمیم گرفته «کارسازی» نکند

ـ دامانده ۹۴/

غمگین شده و - به زور - قانع شده است

بسته جو ۱۰/

آرامیده هست سیمه اخواسته ای

مقوض ۱/

فهمیده کجاست بیرکار کاه است

خندان ۹۵/

پاییز شده بهارش و می خند

آینه کار حرم ۹۵/

هر چند که پیر مرد بی کار شده

بانی هیئت ۹۶/

تاخادم «آشنا و غیر» ش نکنند

زانونابینا ۹۶/

در خانه چشم «بسته» اش، گم شده است

کارمند ۹۷/

احوال دل «غريب»، ناجور شده

ناشنو ۹۷/

آمد که گذشته را فراموش کند

نوازنده ۹۸/

در خلوت خانه - نفمه اش - پوک شود

پیوانه/ ۹۸

تاصحن نیامده که «مَن - مَن» بکند!

«لکنت زبان» ی/ ۹۸

ای کاش که لایق دعايت «بِ ... شوم»

شب آخری ها/ ۹۹

دیده است زرا (به پیشم سر، نه! با «دل»)!

حاج حمد و ام شکوهی (نقاره زن)/ ۹۹

بربام «نقاره خانه» ارتقا داده اند این است

شکارچی/ ۹۹

تا خاک نشین «دشت سینه» از تو شد

مرد پاییزی/ ۱۰۰

با خاک و درخت، هم زبانی کرده

شیروین/ ۱۰۰

در «عید» رسید و باز هم ناشاد است

قهرمان/ ۱۰۰

او جاه و «جلال» تازه را هدیه کند!

بنما/ ۱۰۰

در سایه خسته خودش پنهان است

نسخه شفا/ ۱۰۱

هرچند که کار نسخه اش درمان است

پاطلایی! ۱۰۲

آمد که فراز موج غم، پل بزند

وکیل/ ۱۰۲

یک جمله او بنا کند بنیادی

بافنده/ ۱۰۲

نقش» حرم است و شوقم ابراز کند

خیاط / ۱۰۳

از «پارچه»‌ها زد و شده دشمن دل

بلندپرواز / ۱۰۳

با «پول کلان قرضی»، آدم شده بود!

فیض خدام / ۱۰۴

جاروکش آستان فردوس شدند

خدام لاله‌ها / ۱۰۴

از عرش حرم، اجابتی حاصل ماست

خداه رز / ۱۰۴

«خُم» که در حرم - نشانت شده‌اند

شان خدام / ۱۰۴

فرماش غبار راه / شده‌اند

لباس خدام / ۱۰۵

عربان شده دل که «پیرهر» / ۱۵ کنند

روز خدام / ۱۰۵

«خدام» که روز تازه آغاز کنند

بی‌کس / ۱۰۶

او مانده ... شب و دل و خدا ... «عکس» حرم

سوق جوار / ۱۰۶

نگذار که زیر پای غم، دفن شوم

غزل‌ها

قابل/۱۰۸

دلم، نشسته تماشا کند مقابل را
گرفته موج نگاه تو، ساحل دل را

مُرتَد/۱۰۹

باتوجه به ب و بی تو، حال و احوالم بد است
بی تو حال ناخوشم سر نبودت - مُمتد است
منحنی/۱۱۰

福德ای گبدتان، آه منعنه سلام
من و سکوت شبانگاه صحر ها، حرم
کنارها/۱۱۲

آنسو کنار سیم دکلهای و سارها

رد می شود قطار شتاب چنارها

ساده/۱۱۴

ای عزیز خدا، امام رضا^(۴)!
التماس دعا، امام رضا^(۴)!

یادگاری/۱۱۶

خسته‌ای، تلخی و از خلق زمانه، بی قراری
مثل «اسفند» صبوری، چشم بر راه بهاری
همین جا/۱۱۹

دلم گرفته ازین روزگار، آقاجان!

گرفته «بی‌کسی» از من قرار، آقاجان!

«آن»‌ی ها/۱۲۰

گم شدم در خیم گیسوی پریشانی ها
«حافظ»‌ی نیست که شرحی دهد از «آن»‌ی ها

گودکانه/۱۲۱

کجاست اذن تو؟! تا از زمانه برگردم!

دوباره (تا «حِرم» ت) - عاشقانه - برگردم

تعیییر/۱۲۲

رود «نهایی» ام، شتاب گرفت

خانه را موج حس ناب گرفت

توس/۱۲۴

ما که شرمنده و - از بخشش خود - مأیوسیم

فطره و ریزه خور سفره اقیانوسیم

نمایی/۱۲۵

عسل می بدم، از ته - ای گل! - به کندو

تو، «آن سو»، و «چ دیدم هم «این سو»

خطاب/۱۲۶

این بار بامنی و حضورِ تو خواه، نیست

محسوسِ چشم و گوشی و ...، سرا، نیست

پاغ/۱۲۸

گاهی که از کنار خودم دور می شوم

با اختیار میل تو، مجبور می شوم

رسیدن/۱۳۰

از مرزهای خواب سیاهی رسیده ام

یک عمر را دویده و «گاهی» رسیده ام

روضه رضوی/۱۳۱

غم آمد و دوباره دلم از زمان گرفت

دلتنگ دیگران شد و از «دیگران» گرفت

تو... هم/۱۳۲

بوی گلاب ناب دهم یا که عنبر است؟!

اسم «تو» برده ام که دهانم مُعَظّل است

نقاره/۱۳۳

کاش می‌شد که دل از ثانیه‌ها برداریم
سر به آغوشِ «تماشا»ی زمان بگذاریم

دل انگیز/۱۳۵

تاكوی دوست - راه - کم است و مُرَدَّم
در، باز بود و پام نرفت و نیامدم!

آسمان تهران/۱۳۶

حال هیشهه، نکرار می‌شود
دل‌گندن رحیم دشوار می‌شود

به جا/۱۳۷

مرارها ز «من» و اهل «روح»، سرد!
مرا (که مثل شما «نیستم») حلا، کنید
تأخیر پرواز/۱۳۹

به یاد روی «تو» بودم، برای هر که سرمه
نگاه من به «تو» بوده، به هر که چشم گشودم

یاسین/۱۴۰

بایک نَقَس، بیرون کن از تن، روح دودآلود را!
ای معنی «یاسین»، بیا! نابود فرما «بود» را

غمگینیم/۱۴۱

توازن حالم خبرداری و می‌دانی که غمگینم
مقابل: راه تاریک است و صبحی رانمی‌بینم

آغاز ناز/۱۴۲

به یادت آمدم یا بازناز آغاز فرمودی؟!
به قربانت، اگر یادی، اگر که ناز فرمودی!

زیبایی/۱۴۳

سرخضوع براین در گذاشتن، زیباست
به آستان رضا^(۴)، سرگذاشتن، زیباست